

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

קידושין עט

עניין: קבא זוטא וקבא רבא

יבמות יז.

מהרש"א ח"א יבמות יז.

פסולי דתרמוד משום עבדי שלמה והיינו דאמרי אינשי קבא רבא וקבא זוטא מוגנדר ואזיל לשאול ומשאול לתרמוד ומתרמוד למישן וממישן להרפניא:

גליוני הש"ס לר"י ענגיל יבמות יז.

שם קבא רבא וקבא זוטא מיגנדר ואזיל לשאול, ל"ב מליצה זאת פ"ד ש"ס קידושין מ"ט ב' עשרה קצין עזות ופירש"י ממזרות ירדו לעולם ט'. נטלה מישן ואחד כל העולם כולו ומזה הוא מליצה ל' קב דכאן וכוה ג"כ בקידושין פ"ט ב' כ"ט כ"י ל' בקבא זוטא והאי מדרבנן כ"י ל' בקבא רבא וקאי על קבי חכמה שירדו לעולם שנאמר שם מ"ט ב' ג"כ כסגנון ה"ל י' קצין חכמה כו' ט' נטלה ח"י כו':

דובר צדק אות ד' (קעה)

כנזכר לעיל דנבוכדנצר יצא ממנו. ופירושו על דרך שאמרו בפרק עשרה יוחסין (קידושין עט, ב) כולי עלמא בקבא זוטא, והאי מרבנן כ"י ל' ליה בקבא רבא, עיין שם ברש"י,⁵⁴⁰ ופירושו דבקבין דחכמה יש קבא רבא וקבא זוטא, וכן בכל דבר קבא רבא וקבא זוטא, על דרך שאמרו בפרק אף על פי (כתובות סב, ב, רוצה אשה) קב ותפלות מתשעה [כך גירסת התוספות] קבין ופרישות. פירוש כי כל דבר שירד לעולם הוא עשרה קבין כדאיתא בקדושין (מט, ב), ותשעה במקום אחד שהוא שם בשפע והעשירי בכל העולם, פירוש העשירי הוא השורש הנעלם שכל התשעה נמשכו ממנו, זהו בכל העולם בהכרח, דממנו הוא ההתפשטות בכל העולם לפרטי בני אדם, אבל ההתפשטות העצמי שירד [קעה] והנה יש קבא רבא וקבא זוטא, כטעם אנפי רברבי ואנפי זוטרי דפרק ב' דחגיגה (יג, ב), שנתבאר לעיל בסוד מוחין דגדלות ומוחין דקטנות, והיינו שורש הנעלם דנפש ושורש הנעלם דגוף. והוא מיגנדר ארבע מדרגות,

ח"א דף יז ע"א גמ' קבא רבא וקבא זוטא מוגנדר ואזיל לשאול כו'. נראה שכוונתו בלשון זה ששני קצין היו שם ע"ש דאמרינן בפרק האיש מקדש ט' דעשרה קצין עזות ירדו לעולם תשעה נטלה מישן כו' ועשרה קצין עללות צאו לעולם ט' ונטלו עבדים כו' והיינו קבא רבא דמישן שהיו זה ממזרים ועזו פניס וקבא זוטא היינו תרמוד שהיו זה עבדי שלמה שעדיין לא נשתרצב זה ממזרות כמ"ס החוס' וזהכי יתחא לפרש"י דלפוס ריהטא אין הלשון דומה

דובר צדק אות ד' (לא)

שער מוחין דקטנות (כב) פרק ב', פירוש החכמה שיש לאדם בקטנות, שהוא עצמו אותו מוח דגדלות, וכמו שאמרו (ברכות מח, א) בוצין בוצין מקטפיה ידיע, רק שאחר כך מתפשט ומתגדל, ובקטנות הוא בצמצום, [כטעם שם אלקים לגבי שם הויה עיין שם בעץ חיים (מוחין דקטנות כב, א) דמהם שורשם, וגם אלקים רצה לומר בעל הכוחות כולם, שכולל גם כן, רק הויה רצה לומר בהתפשטות כנודע]. וזה נקרא הבל מחכמתו, כמו הבל העולה מהקדירה [או מפה האדם בעת דבורו], שההבל הוא כלול מכל מיני הטעמים וריחות המאכלים [או אותיות הדבורים היוצאים מהפה], אלא שהוא בקטנות עצום וצמצום גדול, עד שאין בו ממשות כלל. ועל ידי זה ההבל הוא חבור הנפש בגוף, שאיך יחובר רוחני בגשמי, רק השתנות כל דבר ידוע שהוא כאשר יביא אותו דבר לאין ולבלתי נמצא כלל, אז יתהוה ממנו דבר אחר, כמו מגרעין הפרי האילן או השיכולת כנודע. כן בכל דבר שכאשר יכלה לגמרי, והנשאר הוא רק בסוד הבל העולה ממנו לבד, מן הבל זה שהוא תמציתו בצמצום נעשה דבר אחר הכולל כל כחות, כי הוא שורשו באמת, זהו יסוד כל הבריאה, והשתנות הגופים יש מאין כנודע בכל מיני תולדות העולם. וזה סוד ההבלים בסתרי

SPONSORED LZ"N
AHARON BEN YAAKOV SHALOM • LEAH BAS YITZHAK

